

Порушення Імпресивної мови та Експресивної мови

Роботу виконала
Студентка III курсу
Гончарова Тетяна

Імпресивна мова та Експресивна мова

- Імпресивна мова - процес розуміння мовних висловлювань, як усних, так і письмових, починається з сприйняття потоку чужої мови, потім йде декодування цього потоку до мовної схеми, виділення через внутрішню мова загальної думки висловлювання і розуміння його мотиву.
- Експресивна мова - процес висловлювання за допомогою мови - починається з мотиву висловлювання, формування програми висловлювання, після чого загальна думка перекодирується за допомогою внутрішнього мовлення в мовні схеми, а потім - в розгорнуту мова.

За твердженням А. Р. Лурія, для організації імпресивної мови (декодування мови що сприймається) слід дотримуватись таких умов:

- - Чітке виділення фонематических ознак мови.
 - - Розуміння слова
 - - Розуміння значення цілої фрази або зв'язкового мовного висловлювання.
- a) утримання в пам'яті всіх елементів фрази
 - b) симультанний синтез мовного висловлювання
 - c) активний аналіз найбільш істотних елементів висловлювання

Чітке виділення фонематических ознак мови.

- - Чітке виділення фонематических ознак мови.
- Забезпечується роботою верхніх відділів вторинних зон скроневої області лівої півкулі мозку (зона Верніке).
- Поразка даної ділянки призводить до сенсорної афазії, що полягає в неможливості виділення близьких за звучанням фонем.
- Хворий не чує різниці між словами "кора" - "гора". При цьому намір хворого розібратися в сенсі висловлювання залишається збереженим

Для організації імпресивної мови (декодування мови що сприймається) слід дотримуватись таких умов:

- - Розуміння слова
- (передбачається, що ця функція забезпечується в результаті взаємодії слухового і зорового аналізаторів).
- При порушенні цієї взаємодії звуковий образ слова перестає викликати зоровий, тому впізнавання його сенсу грубо порушується;

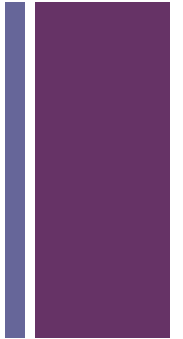

Розуміння значення цілої фрази або зв'язкового мовного висловлювання.

Для виконання даної умови у свою чергу необхідно кілька компонентів:

- а) утримання в пам'яті всіх елементів фрази:
- Забезпечується роботою середніх відділів вторинних зон скроневої області лівої півкулі.
- При ураженні цієї ділянки мозку виникає акустико-мнестическая афазія (неможливо утримати в пам'яті навіть кілька слів);

Порушення Розуміння значення цілої фрази або зв'язкового мовного висловлювання:

- б) симультанний синтез мовного висловлювання
- Який пов'язаний з роботою скронево-тім'яно-потиличних відділів лівої півкулі мозку (у правшів).
- Поразка цієї ділянки призводить до семантичної афазії (порушується розуміння складних логіко-граматичних конструкцій);

Порушення Розуміння значення цілої фрази або зв'язкового мовного висловлювання:

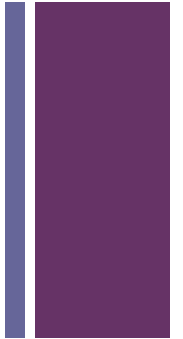
- в) активний аналіз найбільш істотних елементів висловлювання (проявляється в розумінні загального змісту висловлення, його контексту).
- Ця умова забезпечується за рахунок участі лобових часток мозку.
- При ураженні яких робиться малодоступним розуміння складних форм мови і, тим більше, підтексту складних висловлювань.

Основними ланками експресивної мови, на думку А. Р. Лурія, є найпростіша повторна мова (повторення звуку, складу, слова) і називання.

У повторної мови присутній звуковий зразок, в називання його немає.

- В основі повторної мови лежать такі елементи, як:
 - - Чітке слухове сприйняття
 - - Чітка система артикуляції
 - - Можливість перемикавання з одного артикулема на іншу або з одного слова на інше
 - - Підпорядкування виголошення заданою програмою і гальмування побічних альтернатив

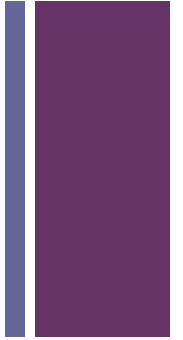
+ - Чітке слухове сприйняття

- - Чітке слухове сприйняття:
- Забезпечується верхніми відділами вторинних зон скроневої області лівої півкулі.
- Їх поразка призводить до розпаду фонематичного слуху, що супроводжується дефектами повторення (заміна близьких фонем, неправильна вимова);

Чітка система артикуляції

- - Чітка система артикуляції:
- В основі її лежить функціонування нижніх відділів вторинних зон постцентральної (тім'яної) кори лівої півкулі (у правшів).
- Їх поразка веде до афферентної моторної афазії (розпад артикулем, заміна близьких за вимовою артикулем, поява літеральних парафазій);

Можливість перемикання з одного артикулема на іншу або з одного слова на інше

- - Можливість перемикання з одного артикулема на іншу або з одного слова на інше:
- Забезпечується апаратами нижніх відділів премоторної кори лівої півкулі.
- Їх поразка призводить до еферентної моторної афазії, що виявляється в патологічній інертності мовнорухової сфери і появі мовнорухових персевераций (заїкання);

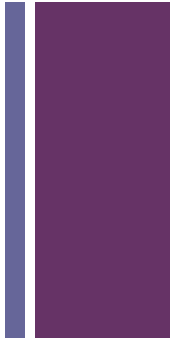
Підпорядкування виголошення заданою програмою і гальмування побічних альтернатив

- - Підпорядкування виголошення заданою програмою і гальмування побічних альтернатив:
- Забезпечується роботою лобових відділів мозку.
- Їх поразка призводить до того, що потрібна програма замінюється повторенням добре засвоєного в минулому досвіді слова чи фрази (використання мовних стереотипів).

+ Називання як елемент експресивної мови включає в себе:

- - Виразне зорове сприйняття,
- - Схоронність акустичної структури слова
- - Знаходження потрібного позначення і гальмування всіх побічних альтернатив
- - Рухливість нервових процесів, що забезпечує легкість перемикання на іншу назву

+ Виразне зорове сприйняття

- Виразне зорове сприйняття:
- Забезпечується скронево-потиличними відділами лівої півкулі (у правшів),
- При ураженні яких виникає оптична афазія (хворий не може назвати слово, оскільки не впізнає його);

+ Збереження акустичної структури слова

- Збереження (сохранность) акустичної структури слова
- Забезпечується завдяки функціям слухоречевої систем лівої скроневої області.
- Їх поразка при спробі назвати предмет призводить до рясної літеральної (буквеної) парафазії;

- Знаходження потрібного позначення і гальмування всіх побічних альтернатив

- - Знаходження потрібного позначення і гальмування всіх побічних альтернатив
- Пов'язано з особливостями третинних (скронево-тім'яно-потиличних) відділів лівої півкулі.
- Патологічний стан цих відділів призводить до амнестичної афазії. Вона проявляється у безконтрольно **виникають вербальних парафазія** (заміна потрібного звука або слова іншим, близькими за значенням або за структурою, але далеким за змістом);

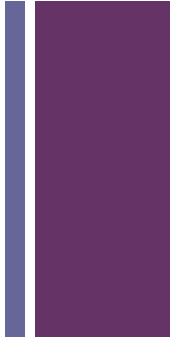

Висновок

- В результаті локальних поразок задніх, гностичних областей лівої півкулі головного мозку (скроневі, тім'яні і тім'яно-потиличні відділи) порушується звукова структура слова, акустичний аналіз слова і зорово-просторові схеми, що лежать в основі логіко-граматичних конструкцій. Але всі ці поразки обмежуються порушеннями операційної структури мови, не зачіпаючи мовну діяльність в цілому. Тому у таких хворих зберігається намір зрозуміти мову оточуючих або сказати що-небудь, а отже, зберігається можливість компенсації дефекту.

- Основы клинической психологии
- Репина Наталья Васильевна,
Воронцов Дмитрий
Владимирович, Юматова Ирина
Ивановна